Griautiniai kapai aptikti dviejose perkasose (Nr.1, 6), kur ir buvo kaimo kapinaitės. Mirusieji buvo palaidoti 30-80 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. Dalis palaidojimų buvo visiškai suardyta ariant lauką, jį melioruojant (vienas griovys su drenažo vamzdžiais buvo iškastas per kapelių teritoriją), todėl minėtose perkasose armens lygyje buvo daug žmonių kaulų, beje, mirusiųjų kaulų pastebėta ir dirvos paviršiuje.

Buvo ištirti 9 mažiau suardyti griautiniai kapai. Mirusieji laidoti įvairiomis kryptimis. Vyrauja V ir ŠV kryptys. Mirusieji laidoti aukštielninki, ištiestomis ir sudėtomis ant dubens kaulų rankomis, lentiniuose karstuose.

Pagrindinės įkapės yra monetos ir geležiniai peiliukai. Monetų rasta 25, jos visos varinės, pažaliavusios. 18 monetų buvo rasta griautiniame kape Nr.4. Jos sudėtos į odinį kapšelį, rastos kairėje pusėje ant dubens kaulo. Dauguma jų yra Švedijos šilingai, kaldinti Rygoje Gustavo Adolfo valdymo laikais (1611-1632). Tarp monetų aptiktas ir Žygimanto Vazos varinis šilingas, Žygimanto Augusto 1567 m. grašis. Griautiniame kape Nr.8 kelios monetos buvo rastos po mirusiojo galva kartu su audinio liekanomis.

Geležiniai peiliukai, rasti kapuose Nr.2 ir 4, buvo vienašmeniai, su medinių kotų likučiais, stipriai aprūdiję. Be minėtų įkapių, dar galima paminėti drabužiams susegti naudotas žalvarines kilputes ir kabliukus (kapai Nr.6, 7, 8).

Sprendžiant pagal įkapes, Drąseikių senkapyje buvo laidojama XVII-XVIII a. Ankstesnė senkapio dalis buvo sunaikinta kasant bulviarūsius, ariant. Senkapį pasiūlyta įrašyti į archeologijos paminklų sąrašą.

Dalius Ribokas

Ruklių senkapio tyrinėjimai 1994 ir 1995 metais

1994-1995 m. UKM tęsė Ruklių senkapio (Utenos r., Daugailių seniūn.) tyrinėjimus, pradėtus 1988 m. (žr. ATL 1988 ir 1989 metais. V., 1990. P.173-174; ATL 1990 ir 1991 metais. V., 1992. T.2. P.83-85; ATL 1992 ir 1993 metais. V., 1994. P.175-176). Per 2 tyrinėjimų sezonus iškasta 12

perkasų, ištirtas 149 m^2 plotas.

Rasti 34 kapai, iš kurių su įkapėmis buvo 20. Kape Nr.100 rasta odinė žalvariu puošta piniginė ir 8 alavinės sagos. Rentgenografiniai tyrimai parodė, kad piniginėje yra nedidelė ovalinė moneta. Kape Nr.102 rasta odinė žalvariu puošta piniginė (pav.20), geležinis įtveriamasis peilis, akmeninis gąlastuvėlis su skylute bei apskrita geležinė grandelė. Kape

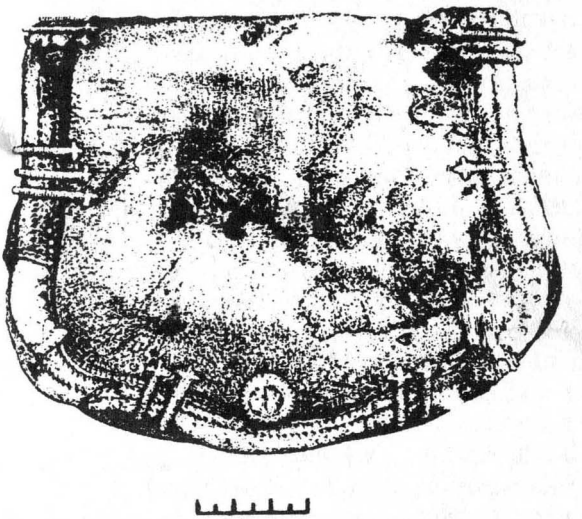

Pav.20. Odinė piniginė iš kapo Nr.102.
Fig.20. Leather purse from grave 102

Nr.103 įdėtos 2 geležinės keturkampės sagtys profiliuotais šonais bei geležinis įtveriamasis peilis. Kape Nr.104 buvo 2 žalvariniai drabužių apykaklės užsegimai, 2 Žygimanto II Augusto dvidenariai, geležinis kriauninis peilis žalvariu apkaltomis kriaunomis ir neaiškios paskirties dirbinys (amuletas ?). Tai 16 cm ilgio ir 2 cm skersmens elnio (?) rago smaigalys, lanksčia jungtimi sujungtas su suplota geležine grandimi. Šis dirbinys buvo nešiojamas užvėrus suplotą grandį ant diržo arba juostos.

Kape Nr.105 rastas Žygimanto II Augusto dvidenaris. Kape Nr.106 įdėtas Žygimanto II Augusto dvidenaris, denaras ir žalvarinis vienodo pločio žiedas. Kape Nr.109 aptiktas geležinis įtveriamasis peilis. Kape Nr.111 buvo geležinė keturkampė sagtis, geležinis kriauninis peilis ir 6 alavinės sagos, kape Nr.115 - geležinis kriauninis peilis. Kape Nr.116 įdėta geležinė keturkampė sagtis ir 4 smulkūs žalvariniai drabužio papuošimai. Kape Nr.119 aptiktas geležinis kriauninis peilis ir 2 Žygimanto II Augusto dvidenariai, kape Nr.121 - žalvarinis vienodo pločio žiedas. Kape Nr.122 surasta geležinė keturkampė sagtis, geležinė apskrita grandis ir geležinis įtveriamasis peilis, kape Nr.123 - geležinis kriauninis peilis.

Ištirtų kapų chronologija tokia: kapai Nr.100-103, Nr.109, Nr.121-122 priklauso XVI a. I pusei; kapai Nr.107-108, Nr.110-118, Nr.120 ir Nr.123 - XVI a. viduriui - II pusei; kapai Nr.104-106 ir Nr.119 - XVI a. 8-10 dešimtmečiams.

Gintautas Vėlius

Kernavės-Kriveikiškių XIII-XIV a. kapinynas

1993 m. su metalo detektoriumi buvo žvalgoma smėlinga kalva, esanti Kernavės (Širvintų r.) miestelio R pakraštyje, buvusiame Kriveikiškių kaime. Tyrinėtoji kalva yra ketvirtojoje Neries viršsalpinėje terasoje, pailga PV-ŠR kryptimi. R šlaitas stačiausias, iki 30 m aukščio, leidžiasi į Kernavės upelį. P kalvos šlaitas ribojasi su Pajautos slėniu, V suformuotas bevardžio upelio išgraužos. Š pusėje kalva ryškesnių šlaitų neturi. Kalvos ilgis apie 350 m, plotis - 150 m. P gale, prie pat šlaito, supiltas nedidelis Žvalgakalniu vadinamas piliakalnis, greta jo - iki 50 m skersmens užakęs dirbtinės kilmės (?) vandens telkinys. Kalva ilgą laiką buvo ariama, dabar naudojama kaip šienaujama pieva.

Viršutinėje kalvos dalyje bei PV ketvirtyje 1 ha plote iki 10 cm gylyje buvo aptikti 34 įvairios paskirties radiniai. Didžiąją jų dalį sudarė papuošalai bei aprangos detalės iš suardytų kapų (sidabrinio žiedo su stiklo akute fragmentas, žvangutis, rombinis kabutis, juostinės apyrankės fragmentai ir